

NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA,**annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004,****mallipöytäkirjasta jäsenvaltioissa perustettavista julkisen ja yksityisen sektorin välisistä kumppanuuksista järjestäytyneestä rikollisuudesta aiheutuvan vahingon vähentämiseksi**

(2004/C 116/07)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

katsoo, että

- (1) Yksi Euroopan unionin tavoitteista on tarjota kansalaisilleen korkea turvallisuustaso vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvalla alueella.
- (2) Tämä tavoite saavutetaan ehkäisemällä ja torjumalla järjestäytyneitä rikollisuutta poliisivoimien ja jäsenvaltioiden muiden toimivaltaisten viranomaisten välisellä tiiviillä yhteistyöllä.
- (3) Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä ja valvontaa koskevassa Euroopan unionin strategiassa uuden vuosituhannen alkaessa ja erityisesti sen luvussa 2.3 kehoitetaan tehostamaan järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä ja lujittamaan rikosoikeudellisen järjestelmän ja kansalaisyhteiskunnan välistä yhteenkuuluvuutta.
- (4) Järjestäytyneestä rikollisuudesta Euroopan unionissa vuonna 2003 tehtyyn tilanneselvitykseen sisältyvissä suosituksissa pidetään julkisten ja yksityisten järjestöjen välisiä kumppanuuksia tärkeänä keinona ehkäistä rikoksia.
- (5) Toisen keskinäisen arviointikierroksen loppuraportin suosituksessa 8 jäsenvaltioita kehoitetaan harkitsemaan sellaisten välineiden kehittämistä, joilla helpotettaisiin lainvalvontaviranomaisten ja yksityisten yhtiöiden välisten virallisten sopimusten tekemistä.
- (6) Myös Dublinissa 20.—21. marraskuuta 2003 järjestetyn, osittain Euroopan yhteisön Agis-ohjelmasta rahoitetun ja tulevien neuvoston puheenjohtajavaltioiden Irlannin ja Alankomaiden yhdessä Europolin ja komission kanssa suunnitteleman järjestäytyneen rikollisuuden yhteistä torjuntaa käsitelleen konferenssin julistuksessa on mainittu tämä asia.
- (7) Jos järjestäytyneeseen rikollisuuteen ei puututa, siitä aiheutuu lisääntyvässä määrin vakavaa yhteiskunnallista ja taloudellista vahinkoa hallituksille ja liike-elämälle sekä huomattavaa haittaa kansalaisten elämän laadulle.

- (8) On koko yhteiskunnan edun mukaista estää järjestäytyneen rikollisuuden eteneminen ja soluttautuminen ja siihen on puututtava paikallisella, kansallisella ja EU:n tasolla.
- (9) On yksityisen ja julkisen sektorin yhteinen etu kehittää keinoja tunnistaa ja ehkäistä järjestäytyneen rikollisuuden toimista aiheutuvaa vahinkoa. Kumppanuusjärjestelyjä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa on jo olemassa tai eri tavoin tekeillä joissakin jäsenvaltioissa ja ne ovat jo tuottaneet myönteisiä tuloksia. Näihin järjestelyihin sisältyvät julkisen ja yksityisen sektorin väliset kumppanuudet, jotka toimivat menestyksekkäästi epäviralliselta pohjalta.
- (10) Tämän päätöslauselman mukaiset kumppanuusjärjestelyt eivät vaikuta yksityisen sektorin oikeudellisiin velvoitteisiin järjestäytyneen rikollisuuden ja erityisesti rahanpesun torjunnan alalla.
- (11) Tullialalla luotujen onnistuneiden kumppanuuksien ansiosta on saatu lisää tiedustelutietoa ja vähennetty yrityksille aiheutuvia kuluja.

KEHOTTAA jäsenvaltioiden hallituksia

kannustamaan niitä toimivaltaisia viranomaisia, jotka ovat halukkaita perustamaan tai kehittämään julkisen ja yksityisen sektorin välisiä keskinäiseen luottamukseen perustuvia kumppanuuksia, joissa yhteisenä tavoitteena on järjestäytyneestä rikollisuudesta aiheutuvan vahingon vähentäminen, käyttämään tarvittaessa tämän päätöslauselman liitteessä olevaa mallipöytäkirjaa.

Tehty Brysselissä 29 päivänä huhtikuuta 2004.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. McDOWELL

LIITE

MALLI PÖYTÄKIRJAKSI JULKISEN JA YKSITYISEN SEKTORIN VÄLISISTÄ KUMPPANUUKSISTA JÄRJESTÄYTYNEESTÄ RIKOLLISUUDESTA AIHEUTUVAN VAHINGON VÄHENTÄMISEKSI

Kansallisiin pöytäkirjoihin julkisen ja yksityisen sektorin välisistä kumppanuuksista voisi sisältyä muun muassa seuraavia asioita koskevia määräyksiä:

A. Rakenne ja jäsenyys

Jäsenvaltiot voisivat sisällyttää esimerkiksi seuraavanlaisia julkisen ja yksityisen sektorin välisten kumppanuuksien rakennetta ja jäsenyyttä koskevia asioita:

Kansallinen komitea valvomaan kumppanuusprosessia

1. Kansallisen komitean jäsenenä voisi olla soveltuvia lainvalvontaviranomaisten edustajia, teollisuutta edustavien elinten ja/tai johtavien yritysten/teollisuudenalojen edustajia, kuluttajajärjestöjä, vaaleilla valittuja edustajia, virkamiehiä asianomaisista ministeriöistä ja virastoista sekä uhrien ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Jäseniksi voitaisiin sopimuksen mukaan ottaa myös yliopistojen tai muiden järjestäytyntä rikollisuutta ja sen torjuntaa koskevaa asiantuntemusta omaavien tutkimuslaitosten edustajia.
2. Perustetaan asiantuntijoista koostuvia alatyöryhmiä, jotka voivat olla toimialakohtaisia tai tiettyä järjestäytyneen rikollisuuden alaa koskevia (esim. väärentäminen) ja jotka raportoivat kansalliselle komitealle. Tässä yhteydessä saattaa olla tärkeää ottaa huomioon mahdollinen tarve paikata tiedollisia tai asiantuntemukseen liittyviä aukkoja sellaisilla aloilla kuten kirjanpitoalan rikostekninen asiantuntemus, rahoitus, tietotekniikka jne.
3. Asiantuntijoista koostuviin alatyöryhmiin voisi kuulua lainvalvontaviranomaisten edustajia sekä tiettyä teollisuuden- tai elinkeinoalaa edustavien elinten tai alalla toimivien johtavien yritysten edustajia. Mukaan voitaisiin ottaa myös alan sääntelyviranomaisia jos niitä on.

B. Toimeksianto ja tehtävä

a. Kansallisen komitean toimeksiantona voisi olla:

1. Helpottaa jäsenvaltioiden julkishallinnon viranomaisten ja yksityissektorin välistä yhteistyötä, yhteyksiä sekä tiedon ja kokemusten vaihtoa.
2. Keskustella asiantuntijoista koostuvien alatyöryhmien prioriteeteista ja sopia niistä.
3. Valvoa asiantuntijoista koostuvien alatyöryhmien työskentelyä.
4. Tarkastella asiantuntijoista koostuvien alatyöryhmien säännöllisiä tilanneselvityksiä.
5. Tarkastella asiantuntijoista koostuvien alatyöryhmien ehdotuksia aloitteiksi.
6. Suunnitella asiantuntijoista koostuvien alatyöryhmien laatimien selvitysten analyysin ja niistä käydyn keskustelun pohjalta kansallisia strategioita järjestäytyneestä rikollisuudesta aiheutuvan vahingon ehkäisemiseksi.

b. Asiantuntijoista koostuvien alatyöryhmien toimeksiantona voisi olla:

1. Keskustella jotain tiettyä teollisuuden- tai elinkeinoalaa koskevista yhteisesti kiinnostavista kysymyksistä.
2. Kehittää yhteisiä tiedustelutietomalleja ja vaihtaa tietoja näitä malleja käyttäen ottaen tässä huomioon kumppaneiden oikeudelliset velvoitteet ja tietosuojaa ja tietojen luottamuksellisuutta koskevat asianomaiset kansalliset ja kansainväliset säännökset.
3. Vaihtaa tietoja tietyistä liikeyrityksiin kohdistuneista rikoksista ja erityisesti järjestäytyneestä rikollisuudesta.
4. Vaihtaa viranomaisten tekemien tutkimusten ja eri toimialojen teettämien rikosherkkiä aloja koskevien tutkimusten yhteydessä kerättyjä tietoja.
5. Sopia tietojenvaihdon jatkotoimia koskevista järjestelyistä, mukaan lukien ehkäisevä toiminta yksityisellä sektorilla.
6. Kartoittaa keinoja parhaiden käytäntöjen tunnetuksi tekemiseksi yksityisellä sektorilla.
7. Kartoittaa ehkäisykeinoja, joita järjestäytyneestä rikollisuudesta kärsivät yritykset voivat käyttää.

8. Kartoittaa rikokselta suojaavia toimenpiteitä, joita toteuttamalla helpotettaisiin tuotteiden ja palvelujen suojaamista järjestäytyneeltä rikolliselta toiminnalta.
9. Osallistua taloudellisen vahingon arviointien kehittämiseen.
10. Osallistua sellaisten yleisölle suunnattujen valistuskampanjoiden suunnitteluun, joiden tavoitteena on varoittaa ihmisiä järjestäytyneen rikollisuuden vaaroista ja tiedottaa heille keinoista sen ehkäisemiseksi.
11. Kartoittaa/tutkia mahdollisuuksia järjestää keskinäistä koulutusta, esim. pankkitoimintaa käsitteleviä kursseja rahanpesua tutkiville viranomaisille.
12. Suunnitella täytäntöönpanostrategioita määriteltyjä rikosentorjuntatoimenpiteitä varten.

C. Menettelyt

1. Jos jokin kansallisen komitean tai asiantuntijoista koostuvan alatyöryhmän osapuoli sitä pyytää, saatuja tietoja olisi käsiteltävä luottamuksellisina. Tietoja voitaisiin vaihtaa myös anonyymisti, esim. jokin edunvalvontaelin voisi toimittaa tietoja jostakin jäsenestään ilmoittamatta kyseisen yrityksen tai henkilön nimeä.
2. Yksityisille yrityksille tai toimialojen edustajille, jotka haluavat antaa tietoja niihin kohdistuneista rikoksista, joista ei ole aiemmin tehty ilmoitusta asianomaisille lainvalvontaviranomaisille esimerkiksi asiakassuhteisiin liittyvistä luottamuksellisista tai uskottavuuteen liittyvistä syistä, ei saisi aiheutua tästä seuraamuksia.
3. Ketään kansallisen komitean tai asiantuntijoista koostuvan alatyöryhmän osapuolta ei saisi velvoittaa toimittamaan tietoja. Tiedonvaihdon tulisi tapahtua vapaaehtoiselta pohjalta, mutta lainvalvontaviranomaiset voisivat käyttää niitä tutkintatarkoituksiin.

D. Asiantuntijoista koostuvien työryhmien alat

Rahoitus ja pankkitoiminta

Tietotekniikka ja internet

Merkkituotteet

Musiikkiteollisuus

Lääketeollisuus

Konepajateollisuus

Kuljetusala

Aseteollisuus

Vähittäiskauppa

Palvelutoimialat (viihdeteollisuus, hotellit, ravintolat)

Tupakkateollisuus ja

Muut mahdolliset asiaan liittyvät alat.